

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

Ljubljana, v torek, 26. januarja 1932.

Štev. 11.

Novi obrazci davčnih prijav za pridobnino

Rok za vlaganje davčnih prijav za pridobnino za l. 1932, teče od 5. januarja t. l. dalje do 5. februarja t. l. Davkoplačevalci so že prve dni, ko je tekel rok, vložili številne prijave na do zdaj običajnih tiskovinah. Ko je preteklo že skoraj polovica roka, pa so se pojavile na enkrat nove tiskovine za vlaganje pridobninskih prijav. Poizvedovali smo, kdo je izdal nove tiskovine, in dobili odgovor, da jih je baje izdala finančna uprava in da se naj prijave vlagajo samo na novih tiskovinah.

Odgovor, ki smo ga dobili, najbrže ni do cela točen. Po členu 105. zakona o neposrednih davkih se predpiše oblika davčne prijave, način sestave, opreme in oddaje s pravilnikom za izvrševanje tega zakona. Finančna uprava je obliko prijave že predpisala s pravilnikom. Je to tiskovina, na kateri smo do zdaj prijavljali podatke za odmero pridobnine. Oblika davčne prijave se more izpremeniti po navedenem zakonitem določilu samo s pravilnikom. Pregledali smo tako vse Službene novine in Službene liste zadnjega časa, pa nismo mogli ugotoviti, da bi kje izšel kakšen pravilnik, ki bi izpreminjal obliko davčne prijave.

Davkoplačevalci sedaj niso na jasnem, ali je uradno predpisana samo stara ali samo nova tiskovina, ali je prijava veljavna, če je vložena na stari tiskovini, odnosno ali se mora vložiti na novi prijavi. Ker rok poteka in gre že h koncu, ni pa še znano, kje je objavljen pravilnik, ki izpreminja obliko prijave, je nujno potrebno, da finančna uprava pojasni položaj in opozori davkoplačevalce, s katerim pravilnikom se je oblika prijave izpremenila in kje in kdaj je bil ta pravilnik objavljen.

Vprašanje novih tiskovin je tem važnejše, ker povzroča njihova izpolnitev davkoplačevalcem gotove težave. Nova tiskovina zahteva na novo od davkoplačevalcev, naj navedejo med drugim število članov družine, katere vzdržujejo in posle, katere za poslujejo za zasebno gospodarstvo. Dalje vprašuje, ali ima davkoplačevalec kakšne nepremičnine in koliko dohodkov mu donesajo. Zanima pa se tudi za ostale dohodke in stavlja vprašanje, koliko in od česa ima še kakšne dohodke.

Vsa ta vprašanja niso z odmero pridobnine v nikaki zvezi, ampak bi bila utemeljena samo, če bi se pobirala še prejšnja dohodnina. Vprašanja nehoti spominjajo na postopek pri dohodnini, katerega imajo prizadeti še vedno v spominu in jim nehoti vzbujajo domnevo, da gre stremljenje nove tiskovine za tem, da bi se tudi pridobnina odmerjala po konkretnih zunanjih znakih, dasi v našem zakonu o neposrednih davkih za obdajbo po zunanjih znakih ni zakonske opore.

Zakon o neposrednih davkih v čl. 56. in 57. natanko določa, kako se ugotavlja davčna osnova za pridobnino.

Če davčni odbor ne more določiti davčne osnove niti po knjigah, niti tako, da ga primerja z drugimi davčnimi predmeti, za katere se je določila osnova po knjigah, svobodno oceni čisti dohodek na podstavi gradiva, ki ga ima na razpolago, vpoštevati pa mora pri tem višino vložene glavnice in opravljeni promet in končno možni dohodek po vseh konkretnih činjenicah in krajevnih in običajnih pogojih.

Zakon torej nikjer ne predvideva ocene dohodkov za odmero pridobnine po tem, za koliko otrok mora skrbeti davčni zavezanec, koliko poslov zaposluje in koliko ima dohodkov iz drugih dohodninskih virov, temveč izrecno navaja, da tam, kjer davčni odbor ocenja dohodek po svobodnem prepričanju, vpoštevati višino vložene

glavnice, višino doseženega prometa in izmero možnega dohodka.

Zahteve nove tiskovine gredo torej glede podatkov, ki naj se navedejo glede razmer davkoplačevalcev, ki niso v pravi zvezi s pridobnino, preko zakona. Zato je

tem nujnejše, da dobimo avtentično pojasnilo, s katerim pravilnikom se je oblika prijave izpremenila, to je, ali so nove tiskovine res obrazci, po katerih so davkoplačevalci dolžni vlagati prijave za pridobnino ali ne.

Svetovna trgovina se krči

V zadnjih dneh so bili priobčeni zaključki zunanje trgovine nekaterih za svetovno trgovino posebno važnih držav. Nemški zavod za konjunktorno raziskovanje porabi te zaključke za primerjanje trgovine v letih 1930 in 1931. Tu podamo seznam zunanje trgovine v nekaterih državah, v milijardah vrednot dotične države:

	1930		1931	
	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz
U. S. A.	3.061	3.843	2.090	2.424
Anglija	1.044	0.658	0.862	0.453
Francija	52.510	42.835	42.199	30.421
Holandija	2.418	1.719	1.892	1.312
Švica	2.664	1.768	2.251	1.348
		11.329		9.206
Nemčija	10.200	12.036	6.632	9.600

Pri izvozu Nemčije pomeni prva številka izvoz brez reparacijskih stvarnih dobav, druga z njimi.

Povsod opazimo znatno nazadovanje trgovine, tako v uvozu kot v izvozu; po večini je ta padec posledica manjših cen, deloma pa tudi posledica kvantitativno manjšega prometa. Pri izvozu vidimo, da padec ni v vseh državah enak. Najbolj je padel izvoz Zedinjenih držav (U. S. A.), pač zato, ker se je krivilja cen nekaterih najvažnejših ameriških izvoznih predmetov (petrolej, bombaž, pšenica) vpognila izdatno navzdol. Vrednost izvoza v U. S. A. ni padla za nič manj kot za 37 odstotkov. Na drugem mestu je Anglija z 31 odstotnim padcem izvoza. Ugodni vpliv funtovega razvrednotenja na oblikovanje angleškega izvoza, ki se v številkah za december že jako zrcali, v skupnem letnem zaključku seveda še ne pride do izraza. Zelo se je zmanjšal tudi izvoz Francije, za nič manj kot za 29 odstotkov. Ta močni padec si razlagajo deloma s tem, da je imela Francija še pred kratkim izredno ugodno domačo konjunkturo in zato v primeri s svetovnim trgom previsoke cene. Seveda je pa svetovna kriza občutno prizadela tu-

di izvoz francoskega luksuznega blaga, ki ima v okviru francoskega eksporta tako velik pomen. Zanimivo je, da je padel izvoz Holandije in Švice v istem obsegu, namreč za 24 odstotkov. Najmanjši je bil padec v izvozu Nemčije, 20 odstotkov. Nemci trdijo, da je bila Nemčija vsled prevelike odtegnitve inozemskih kreditov k izvozu naravnost prisiljena, in da je morala zato za vsako ceno prodajati, torej deloma tudi z zgubo. Glede skupnega obsega izvoza je Nemčija takoj za Zedinjenimi državami, v drugi polovici leta morda celo red njimi. V Evropi je Nemčija v izvozu absolutno na prvem mestu.

Padec uvoza je bil lani v večini držav absolutno in odstotno manjši kot nazadovanje izvoza. Le uvoz v Nemčijo je bolj padel kot izvoz iz Nemčije, kar pripisujejo zmanjšani nakupni moči nemškega trga. Sicer se je pa trgovska bilanca Nemčije v preteklem letu v primeri z bilanco leta 1930 zboljšala, in prav tako tudi trgovska bilanca Holandije, dočim se je pasivnost trgovske bilance Švice le nebitveno povečala. Zato so ponekod mnenja, da so holandski in švicarski ukrepi za omejitev uvoza neopravičeni, in sicer tembolj neopravičeni, ker je trgovska bilanca upniških držav itak običajno pasivna: le v obliki blaga se more vršiti odplačevanje obresti upniškim državam. Kar se tiče obsega uvoznega nazadovanja, je padec v Nemčiji približno s tretjino največji, a padec v Zedinjenih državah relativno tudi ni dosti manjši. Torej se v teh dveh deželah nazadovanje konjunktura najbolj pozna.

Vobče nudi zunanja trgovina posameznih držav že pri površnem opazovanju precej dobro sliko tako o gibanju svetovne konjunktura kot tudi o kolebanju konjunktura v raznih deželah samih.

Pogreški pri naši lesni produkciji

Pri nas v Sloveniji je dala današnja kriza v lesni trgovini precejšen povod velika nadprodukcija lesa. V tej nadprodukciji je bilo pa zapopadenega nad polovico takega blaga, ki ni odgovarjalo zahtevam splošnega svetovnega tržišča. Veliko premalo se je pazilo na smoterno produkcijo kvalificiranega blaga. Pač so bile in so še pri nas strokovnjaško vodene moderne urejene lesne industrije, katerih izdelki uživajo na mednarodnem trgu sloves, prevladujejo pa manjši obrati ter nebroj malih po-deželjskih žag, ki še sedaj ne polagajo mnogo važnosti na izdelavo ter sortiranje blaga. Ti zadnji so nehoti in nevede zelo veliko škodili težko priborjenemu slovesu naše izvozne lesne trgovine.

Samoobsebi umevno, da je slaba produkcija tudi zelo kvarila cene dobremu blagu. Kakor vsaka panoga industrije, tako mora tudi lesna industrija napredovati in ustrezati sedanjim zahtevam naših odjemalcev. Le na ta način bomo mogli pobijati že tako občutno konkurenco inozemstva.

Vsak lesni producent naj si delo razdeli po dobro premišljenem načrtu. Upošteva naj, kako naj se manipulira z lesom v gozdu in na žagi. Zelo veliki nedostaki se dogajajo že pri poseku v šumi. Posebno pri dražjih vrstah lesa

(hrast, oreh itd.) je pravilno sortiranje in razžaganje hlodov velike važnosti in to zamore napraviti le strokovnjak. Le premalo se pazi pri nas pri posekih manjših gozdnih parcel na tozadevne neobhodno potrebne predpise. Pri posekih mehkega lesa se puste odpadki ter lubje kar v gozdu, ne računa se pa s tem, da se v teh odpadkih zaredijo največji škodljivci gozdov, ki se z neverjetno naglico razplodujejo ter ogrožajo cele gozdne parcele. Vse to se mora pri racionalnem gozdnem gospodarstvu neobhodno uvaževati.

13.

leto se bori »Trgovski list« za interese trgovstva. Zato je skoro neverjetno, da mnogi slovenski trgovci ne čutijo še danes potrebe, da bi list naročili in ga čitali. Ker ne poznajo taki ljudje niti najeleментарnejših stanovskih vprašanj, slabijo delo zavednih trgovcev, ki se nesebično trudijo za skupne interese. Zato širite list in pridobivajte mu nove naročnike, da bo naša fronta močnejša, naš glas krepkejši. Kdor pozorno prečita par števk, bo list stalno prebiral, ker bo našel v listu vedno mnogo koristnega. Vsak zaveden in smotren gospodar mora v lastnem interesu čitati »Trgovski list«.

Petdesetletnica Ivana Volka

Dne 27. januarja 1932 praznuje svojo petdesetletnico gospod Ivan Volk, prokurist firme A. Šarabon v Ljubljani. Gospod Ivan Volk zavzema v naših kupčijskih krogih po vsej pravici odlično in spoštovano mesto. Fant od fare je Ivan Volk, marljiv, vesten, preudaren in razborit mož. Ivan Volk je izboren trgovec, modro zna izbirati in ubirati pota v vsakem položaju. Spreten in vaje krmar, dober in izkušen disponent. S ponosom ga štejemo med svoje najboljše trgovce. Iz skromnih razmer se je dvignil v zvesti ljubezni s svojim bratom gospodom Avgustom Volkom. Rojen je 27. januarja 1882 v Ljubljani v šentpeterski fari. Oče mu je bil obrtnik, ki je zgođaj umrl. Zlata mati slovenska je v težkih razmerah dala svoje najboljše moči, da sta oba sinova po končani osnovni in ponavljalni šoli v Kamniku prišla v trgovino. Izbrala jima je po nasvetu izvrstnega učitelja V. Burnika v Kamniku trgovski poklic, ki je bil obema bratoma res srečno izbran. Uspehi v trdem življenju zgovorno tako pričajo, zakaj oba brata sta našla v kupčijem stanu pravo in uspešno torišče. Gospod Ivan Volk je prišel leta 1896, ko so bile še redke vrste slovenskih trgovcev, v Radovljico za trgovskega vajenca v hišo gospoda L. Fürsagerja, zavednega in razboritega trgovskega gospodarja. Resna in dobra šola je bila tu za mladega Ivana. Naučil se je spoštovati in ceniti svoj stan, tu je dobil za življenje prepričanje, da pridnost, redno vsakdanje delo in varčnost vodi navzgor in do uspeha. Ko se je izučil, je po kratki pomočniški dobi prišel v znamenito trgovsko hišo F. X. Souvan v Ljubljani, kjer je bilo tiste čase kakih 40 nameščencev. Izprva je bil v detajlni trgovini, poznejša leta v trgovini na debelo v tej spoštovani firmi s prostornim poslovanjem v družbi odličnih trgovcev in trgovskih sotrudnikov. Darovit mladenič se je v tej službi strokovno izborna šolal, pa se mnogo trudil za izpopolnitev svoje izobrazbe. Odločilen korak za življenje je storil, ko je l. 1907. vstopil v zdravo in stremeeče trgovsko podjetje gospoda Andreja Šarabona v Ljubljani, kjer je že sodeloval njegov brat Avgust Volk. V tej živahni in veče vodeni trgovski hiši je bilo srečno polje za stremečega mladega trgovca. Osobito po l. 1908. se je trgovina A. Šarabon hitro širila in se kmalu vzpela do dominantnega položaja v svoji stroki. Brata Volka sta bila v podjetju izvrstne stvarilne sile. Ivan Volk se je kot mlad trgovski sotrudnik živo zanimal za stanovsko gibanje v naši trgovini. Z velikim veseljem se je vpisal med prve člane Slovenskega Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani, ki je začetkom l. 1901. razvilo svoja krila in odločno poseglo s svojim delom v trgovske vrste, pa povzročilo pravi prevrat v slovenskih trgovskih vrstah. Merkur je bil središče in žarišče probudnega dela. Ob petletnici »Merkurja« je Ivan Volk že v odboru tega živahnega društva, prevzel je mesto gospodarja, naslednje leto mu je poverjeno mesto knjižničarja. Z veliko vnetostjo je vodil in oskrboval društveno knjižnico, koje so se člani prav pridno posluževali. V najvažnejših letih razgibnega Merkurjevega delovanja je Ivan Volk zvest in delaven odbornik, vedno med prvimi na svojem mestu v tesnem priateljstvu s nepozabnim I. Drčarjem, ki je bil osrednja in zbiralna postava naših slovenskih trgovskih sotrudnikov pred veliko vojsko. V letih 1919—1921 je bil Ivan Volk podpredsednik društva »Merkur« in se je vsestransko odlično udejstvoval. Ivan Volk se je živo zanimal za izobraževalno delo v Merkurju.

Na prvem vseslovenskem trgovskem shodu, tej prvi veliki manifestaciji vsega slovenskega trgovstva, je lepo govoril v imenu trgovskih sodrnikov o stališču slovenskih trgovskih sodrnikov. Društvo »Merkur« je 1. 1926. izvolilo Ivana Volka v priznanje njegovih zaslug za častnega člana.

Ko te dni praznuje gospod Ivan Volk pomemben življenjski jubilej, sme z upravičenim ponosom zreti na svoje

uspešno delo in srečno udejstvovanje. Iz malih začetkov se je s slovensko žilavostjo in pridnostjo povzpela do lepega blagostanja in si pridobil s svojo redko spretnostjo odlične sloves in vsestransko spoštovanje. Srečen je v svojem poklicu in srečen v svoji rodbini. Dobri Bog naj srečno vodi i v vedri in bodri bodočnosti našega Ivana Volka, ki je ponos in dika našega trgovskega stanu.

Dr. F. Windischer.

Ivo Zor:

Nov pokret v poslovnem življenju

(Nadaljevanje in konec.)

Novi pokret stremi za izboljšanjem trgovskega dopisovanja. Prodajati svoje blago na vse načine, ob vsaki priliki in misliti na svoje odjemalce neprestano. To je zahteva novega pokreta.

Zgodilo se je, da je prodal krojač blaga za deset oblek še preden ga je kupil. Kako to?

Prav preprosto. Mož je šel v Pariz na študijsko potovanje. Videl je tam modele, ki so mu ugajali. Blagovni vzorci so bili edinstveni. Vedel je, da si bo z njimi osvojil srce slehernega svojega odjemalca. Pa si je nabral vzorcev blaga in fotografij novih modelov. Sedel je v kavarno in napisal svojim premožnejšim odjemalcem pisma:

Velemenjeni gospod!

Mudim se v Parizu in studiram novo zimsko modo. Vse samo zaradi Vas, da Vam postrežem prav po vele-mestno, ko se prihodnji mesec vrnem.

Posrečilo se mi je dobiti nekaj mod-nih vzorcev blaga in nekaj slik novih krojev. Prilagam in Vas prosim, da mi sporočite koliko in iz katerega blaga si želite obleko to zimo. Cene blagu so označene v dinarjih na po-sameznih vzorcih.

Moj naslov je: I. I., Hotel X. Paris. Vesele pozdrave iz Pariza Vam pošilja Vaš

krojač.

Ko mi je prečital to svoje pismo, se je mož prav zadovoljno muzal. Bog ve, kaj si bo prebrisane izmislil za spomlad.

Iz tega primera vidimo, kako lahko po-živimo kupčijo z individualnim dopisom. Ni dosti, da je vaš korespondent samo dober stilist. Poglavitno je, da zna dobro prodajati, prepričevalno pisati.

Eno vodilnih načel novega pokreta je: Uporabljati izkušnje ljudi, ki so imeli v življenju uspeh. Čemu bi izgubljali po ne-potrebem čas s študijem stvari, ki jo je kdo pred nami že zdavnaj odkril in uspeš-no rešil. Nikogar ni, ki bi poizkušal dvo-miti nad Pitagorovim izrekom ali izumiti nekaj boljšega. Vsak ve, da se da z nje-govo pomočjo računati, pa računa z uspe-hom. Niti od daleč nihče ne misli na to, da bi to formulo, ta aksiom kontroliral. Saj ima trgovina tudi svoje aksiome. Rav-najte se po njih!

John Wanamaker pravi: »Kdor vstopi v poslovno življenje, ima pred seboj te-žavno pot. Vse ovinke in razpotja mora sam poiskati. Vendar pa mu ni treba ta-

vati v temi, če si sveti med potjo z izkuš-njami drugih.«

Nastane vprašanje, kako temu novemu pokretu odpreti pot v trgovsko javnost. Kako drugače, kakor s pisano besedo in živo sliko? Kdor hoče svetu kaj povedati, ta si pomaga z novicami. Tako je prišel tudi eden prvih pionirjev tega pokreta Herbert N. Casson. Napisal je 69 del o tr-govski znanosti. Da pa nudi svojim čita-teljem čim lepše sodelovanje in drobnejše nastavke o vseh panogah trgovine, je pri-čel izdajati svoj »The Efficiency Magazine«. Ta trgovska revija izhaja sedaj že v 12 državah v osmih jezikih.

Tudi v slovenščini izhaja že ta Efficien-cy Magazin pod imenom »Uspeh« revija za trgovsko znanost.

Ker je trgovski strokovni pouk našemu naraščanju nujno potreben, pa še nimamo take literature, je treba pozdravljati »Uspeh« prav z veseljem. Ker prinaša v svojih rubrikah nasvete in pouk za vsa-kega poslovnega človeka, je revija jako praktična. Kdor prinaša mnogo, prinese vsakemu nekaj. Rubrike so: »Sešč«, »Odje-malec Vaš prijatelj«, »Uradnik«, »Proda-jalec«, »Zastopnik, pooblaščenec firme«, »Posnemaite«, »Knjige, ki Vam služijo«, »Tisti, ki so imeli uspeh«, »Po svetuc«, »Kadar iščete službo«, »Izložba privabi kupce«.

Ker se je za list »Uspeh« do sedaj pri-javilo mnogo naročnikov, je pričelo založ-ništvo prilagati vsem naročnikom tudi še družinsko revijo »Prijatelj« brezplačno. Za naročnino 25.— Din mesečno dobi-te torej »Uspeh« in »Prijatelj«, zraven pa pet knjig, ki so lepo vezane v platno in imajo vsebino, ki je namenjena predvsem poslovnim ljudem. Knjige so: »Sreča je v tebi«, »Kako premagam poslovne težave«, »Več čistega dobička«, »Business-kupčija«, in »Prodajaj z uspehom«. Lahko naročite tudi mehko vezane knjige, za katere pa znaša naročnina skupno z obema revijama samo Din 20.— na mesec.

List »Uspeh« je za vsako trdiko jako pripraven kot »hišni časopis«, ki kroži med uslužbenci. Neglede na to, da z inte-ligenco vaših uslužbencev narašča tudi uspeh vaših kupčij, lahko v list priložite vsakokrat še svoje objave, katere pridejo tako v roke vsakemu nastavljenju.

»Uspeh« skrbi za vaš uspeh!

Priloga se

Gregorc & Ko.

Ljubljana

Velitrgovina specerijskega in kolonijalnega blaga in megle-žonja in širiti.

telefon 22-46 **Brzo avti: Gregorc**

Zahtevajte specialne ponudbe

Vse obrtniške zadruge se iz-javljajo na občnih zborih za skupne zbornice

Preteklo soboto se je ob 8. zvečer vršil v Mariboru občni zbor Zadruga prevoznih-kih obrtov. V nabito polni dvorani restav-racije Halbwidl je načelnik zadruge gospod Sluga Ivan otvoril redni občni zbor, ki je po odpravi drugih točk dnevnega reda raz-pravljaj tudi o vprašanju zbornice. O sistemu zbornice, kakor tudi o obrtnem zakonu je obširno poročal zadržni nadzornik g. Za-ložnik. Posebno strokovnjaško in temeljito je podal problem sistema zbornic. K tej točki je poročal tudi zbor, pristav gospod dr. Koc. Ko je dal predsednik predlog na glasovanje, so se vsi zborovalci soglasno izrekli za skupne zbornice.

Prejšnjo nedeljo se je pa vršil občni zbor Zadruga čevljarjev za radovljjski okraj v Radovljici. Načelnik g. Janša je otvoril zborovanje in podal besedo g. Ambrožiču, domačinu in članu Zbornice za TOI, ki je

temeljito orisal zbornično delo. V imenu skupine ljubljanskih obrtnikov je govoril g. Iglič, ki se je odločno zavzel za skupne zbornice. Od domačinov se je oglasil še k besedi g. Rabič iz Jesenic, ki je s svojimi izvajanj vzbudil pozornost, ravno tako sta govorila še gg. Žagar in Mešek. Ko je na-čelnik dal predlog na glasovanje, so se vsi zborovalci — okrog 50 po številu — iz-rekli za skupne zbornice, le eden zboro-valec je bil proti. Tako vidimo, da je tudi gorenjsko obrtništvo odločno za skupne zbornice.

Sveže najfine še norveške

ribje olje

iz lekarne

Dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Svobodne roke angleškim ministrom

Da nasprotja v gospodarski politiki ne izzovejo vladne krize, so dobili vsi ministri svobodne roke.

Vlada je te dni proučevala poročilo pododbora za trgovinsko ravnotežje. Po daljši razpravi je ugotovila, da ni mo-goče doseči soglasja o predlogih tega poročila.

Vlada pa je globoko prepričana o na-čelni važnosti in potrebi nacionalnega edinstva spričo resnih vprašanj, ki so na dnevnem redu. Zato bo vlada neko-liko izpremenila dosedanj postopek v ministrskem svetu. Oni člani vlade, ki bodo sodili, da ne morejo podpreti skle-pov večine ministrskega sveta o uvoz-nih carinah in podobnih vprašanjih, bo-do lahko svobodno zagovarjali svoje sta-lišče na javnih shodih in volitvah.

Vlada soglaša bistveno v vseh drugih političnih vprašanjih, v izrednih vprašanjih pa skuša na čim vernejši način tolmačiti naziranje javnega mnenja o nujnih zadevah, ki so na dnevnem redu.

Iz naših organizacij

Sreski gremij trgovcev v Mariboru

naznanja vsem zainteresiranim članom, naj čim prej prevzamejo kontrolne knjige za prodajo moke, katere se dobijo pri glavni finančni kontroli v Mariboru.

Obenem se člani obveščajo, da je davč-na oblast za prijavo pridobnine, ki jo je treba vložiti do 5. februarja t. l., založila nove tiskovine ter prijav na starih ne bo priznala. Kdor ne bi znal tiskovino izpol-niti, naj se oglasi pri gremijalnem tajniku, ki uraduje vsak delavni dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure v novih gremijalnih prostorih v Vetrinjski ulici št. 11, I. nad-stropje, poleg Zveze gostilničarskih zadrug.

Otvoritev novih telefonskih zvez

Telefonski promet Podčetrtek — z vsemi kraji na Madžarskem

Minister za promet je odobril z odlokom od 27. novembra 1931., P. T. št. 101442, da se otvori telefonski promet Podčetrtek — vsi kraji na Madžarskem, ki se sme pri-četi 10. decembra 1931.

Pristojbina za navaden razgovor 3 minut kot enota je v korist naše uprave 1.80 zl. fr., za madžarsko upravo pa po kraju na Madžarskem, s katerem se vrši razgovor. Telefonski prometa Beograd, Pančevo, Novi

Sad, Ljubljana in Zagreb — Trnava (Češko-slovaška)

Minister za promet je odobril z odlokom od 27. novembra 1931., P. T. št. 100779, da se otvori telefonski promet Beograd, Pan-čevo, Novi Sad, Ljubljana in Zagreb — Trnava (Češkoslovaška), ki se sme pričeti 10. decembra 1931.

Pristojbina za navaden razgovor 3 minut kot enota je 4.05 zl. fr. za promet Beograd, Pančevo in Novi Sad—Trnava, za promet Ljubljana in Zagreb—Trnava pa 4.35 zl. frankov.

Telefonski promet Rimske Toplice—Graz Dunaj (Avstrija):

Minister za promet je odobril z odlokom od 27. novembra 1931., P. T. št. 99876, da se otvori telefonski promet Rimske Toplice —Graz in Dunaj (Avstrija), ki se sme pričeti 10. decembra 1931.

Pristojbina za navaden razgovor Rimske Toplice—Graz je 2.70, za Rimske Toplice—Dunaj pa 3.45 zl. fr.

Znižanje pristojbine

za telefonski promet Tržič—Pörschach am See, Ferlach in Unterbergen (Avstrija).

Minister za promet je z odlokom od 27. novembra 1931., P. T. št. 102185, odobril, da se zniža na zahtevo avstrijske uprave pristojbina za navaden razgovor 3 minut kot enote v telefonskem prometu Tržič—Pörschach am See, Ferlach in Unterber-gen (v Avstriji) in da se pobira od 1. de-cembra 1931 namesto 2.70 samo 1.50 zl. fr.

Po svetu

Poljska industrija bo po novem zakonu obvezana, da krije potrebo volne, sladja, hmelja in drugih surovin po gotovih viso-kih odstotkih iz domače produkcije.

Norveške carine so zvišane povprečno za 20 odstotkov, pri sladkorju za 15. Samo nekateri motorji in poljedelski stroji so od zvišanja izvzeti.

Turški delegati se bodo v Parizu posve-tovali o znižanju dolgovnih anuitet in o odložitvi njih plačil do leta 1939.

Mednarodna vrednotna konferenca se pripravlja; pečala bi se z vrednotno refor-mo in morda tudi s stabilizacijo onih vred-not, ki so opustile zlati standard. Obenem naj bi se razpravljalo o razdelitvi svetov-nih zlatih zalog.

Uruguay namerava vpeljati državni mo-nopol bencina in se pogaja s sovjeti o nakupu 20 milijonov ton bencina.

Argentina, Brazilija in Uruguay se po-gajajo glede kartelske spojitve pri ekspor-tu skupnih produktov. V prvi vrsti naj bi se napravile enotne eksportne določbe za mesne produkte.

»Dubravica« se imenuje nova delniška družba, ki se bo pečala z izkoriščanjem nanovo odkritih najdišč rjavega premoga v Dubravici pri Skradinu v Dalmaciji; ce-nijo jih na dva milijona ton.

Brezposelnih na Dunaju je bilo v sredi tekočega meseca skoraj 122.000.

Kvota cinka, določene 1. dec. 1. 1931, je pustil mednarodni kartel nespremenjene.

Produkcija petroleja v U. S. A. je stopila zopet v znamenje nadprodukcije, kakor po-roča ameriški petrolejski zavod.

Poraba sladkorja v U. S. A. je znašala v preteklem letu 5.48 mil. ton ali 2.2% manj kot v letu 1930. Kuba je krila le še 40 odstotkov porabe, ostalih 60 odstotkov so krile U. S. A. same in pa otoki (Puerto Rico, Filipini itd.).

Z istočasno napovedjo konkurza grozijo vsi finski kmetje, če jim davčna i. dr. bre-mena ne bodo znižana. Sklicatelji zadev-nega zborovanja so imeli rokah napovedi konkurzov v skupni vsoti ene milijarde finskih mark.

Ljubljanska borza izkazuje za preteklo leto 849 milijonov dinarjev deviznega in valutnega prometa proti 957 milijonom v letu 1930.

RO-LEX

knjigovodstvo
VSAK DAN BILANCA

„KARTOTEKA“ d. z. o. z.

Ljubljana, Selenburgova 6/I

Telefon štev. 33-38

Ogrska Narodna banka je znižala obrest-no mero od 8 na 7 odstotkov, z veljavnost-jo od 20. t. m. Zadnje znižanje, od 9 na 8 odstotkov, se je izvršilo 11. septembra le-ta 1931.

18 milijonov brezposelnih navaja stati-stika Mednarodnega delovnega urada v 25 najvažnejših svetovnih državah. V deže-lah, ki so v preteklem letu opustile zlati standard, se je število brezposelnih le ma-lo zvišalo, v Angliji je celo za 110.00 padlo.

Letna bilanca zunanje trgovine Nemčije nam kaže Nemčijo kot največjo ekspor-terko sveta. Njena zunanja trgovina je bi-la v preteklem letu za skoraj tri milijar-de mark aktivna.

Delniških družb v Avstriji, ki jih je bi-lo leta 1929 še ca. 1000, je bilo na koncu preteklega leta 874, kar je v zvezi z zla-tim bilančnim zakonom.

Ruski premog (antracit) se je pojavil v zadnjem času v večjih množinah v Avstriji.

Glede produkcije in prodaje tobaka se bodo vršili v marcu novi neobvezni raz-govori med Turčijo, Grčijo in Bolgarijo. Kje je Jugoslavija?

Obtok bankovcev v Avstriji je bil 18. t. m. v znesku 1034 milijonov šilingov krit s 24.1 odstotki (teden prej 24.9).

Cena bencina v Avstriji se je glede na splošno utrditev v zadnjem času nekoliko zvišala, za dva do tri groše.

Cena piva v Nemčiji bo s 1. februarjem znižana od 49.85 na 47.85 mark za hekto-liter in bodo sorazmerno znižane tudi to-čilne cene.

Obtok bankovcev v Nemčiji je v znesku 4382 milijonov mark krit s 25.6 odstotki (teden prej 24.9).

Dr. Fr. Pick (Pariz):

Funt, frank, dolar

Dr. Pick iz Pariza je imel v Pragi govor o gornji temi, ki je izhajal s stališča »državne teorije denarja«. Po kratkem pregledu o razvoju finančnih trgov na zahodu Evrope in v USA je začel govoriti dr. Pick o padcu funta.

Funt je bil leta 1925 previsoko stabiliziran. Gospodarstvo je bilo prilagojeno za 25 odstotkov nižjemu nivoju cen, mezde se niso vdale, in socialne težkoče so se hitro množile. Od 1926 do 1930 je bilo znamenovitih v Angliji ca 400 štrajkov. Obenem so se z naraščajočo brezposelnostjo v fantastičnih izmerah množile številke »socialnega budžeta« od letnih 280 milijonov funtov pred stabilizacijo na 410 milijonov v poletju 1931. Hkrati je postajala od leta 1930 dalje plačilna bilanca Anglije močno pasivna, kakor je bila trgovska bilanca že od nekdaj; in ko v preteklem juliju vsled evropskih bančnih polomov in tudi v Južni Ameriki in v kolonialnih deželah London ni več mogel likvidirati svojih naložb, je bila usoda funta zapečaten. Za silo delujoči zlati standard se je moral slednjič opustiti, in ko je funt po porabi franko-ameriškega opornega kredita končno javno padel, je potegnil za seboj ne samo kolonialne vrednote, temveč tudi vrsto evropskih denarnih edinic.

Francoski frank je bil v nasprotju do funta v pametni gospodarski predvidevnosti po zgodovinski »frankovi bitki« v juliju—decembru 1928 nizko stabiliziran. V

zadnjih izrastkih svetovne konjunktore se gibajoča stabilizacija je pospeševala gospodarski in finančnopolitični razvoj Francije od leta 1926 naprej in je potegnila nazaj v Francijo ne samo ubegli francoski denar, temveč tudi mnogo drugega denarja, predvsem angleškega in srednjeevropskega. Ko je postal glavni prometni promet, se je od leta 1928 dalje zlati zaklad Francije dvignil od 31 milijard frankov na 69 milijard v pričetku tekočega leta; samo v zadnjem letu so se zlate zaloge pomnožile za več kot 15 milijard. Od francoskega obtoka bankovcev v znesku ca 82 milijard frankov se pa mora smatrati najmanj 25 milijard kot tezaviranih, tako da je resnični obtok bankovcev z zlatom več kot krit.

Dolar je v lanskem jeseni svoj ugled za nekaj časa izgubil. Kopičenje gospodarskih nepravil v USA je dovedlo do bega pred dolarjem. Ameriško gospodarstvo ni preneslo newyorškega poloma, kojega posledice se označajo na papirju z zgubo nad 60 milijard dolarjev. Tudi ameriško prebivalstvo je začelo zlato tezavrirati. Od julija 1931 dalje dolarjev tečaj ni mogel več doseči gornje zlate meje. Francoska devizna imovina v USA v znesku ca 400 milijonov dolarjev je postala naenkrat jeziček na tehnični usode dosedanj dolarjeve moči. In drugi dogodki so delovali v tej smeri naprej. Vseeno je pa dolar še zmeraj močan in bo ostal močan, če v bodočih mesecih ne pride do kakšnih komplikacij. Sedaj se v USA na vso moč trudijo, da položaj dolarizirajo; in upanje obstoji, da ga bodo.

dobave 5 m gumijevega transportnega traku in 5000 kg ovs. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave zveznih klup in varoval; do 18. februarja t. l. glede dobave 30 plošč železne pločevine, 2 armatur, 100 kg kleja, ročnih žag, žaglinih listov itd. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 25. februarja t. l. se bo vršila pri Komandi Vrbaske divizijske oblasti v Banji Luki licitacija glede dobave 3330 kub metrov drv. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Prodaja konjskega gnoja se bo vršila potom ustmene licitacije dne 22. februarja t. l. pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani. Rimska cesta 22. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Že v 24 urah barva, plesira in ke-

klobuke itd. mično snazi obleke,

škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Ljubljanska borza

Tečaj 22. januarja 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE		
Amsterdam 100 h. gold.	2262.44	2273.80
Berlin 100 M	—	—
Bruselj 100 belg	783.74	787.68
Budimpešta 100 pen	—	—
Cu 100 fr	1096.15	1101.65
London 1 funt	192.27	193.87
Newyork 100 dol., kabel	5617.73	5645.99
Newyork 100 dolarjev	5595.73	5623.99
Pariz 100 fr	221.25	222.37
Praga 100 kron	166.14	167.26
Stockholm 100 šved kr	—	—
Trst 100 lir	281.49	283.89

Iz davčne prakse

(Razsodba Upravnega sodišča v Celju.)

(Davčni odnosno reklamacijski odbor ocenjuje dohodek po konkretnih činjenicah, lokalnih in splošnih prilikah. Oceno mora obrazložiti in označiti, katere prilike je vzel za podlago svoje ocene. — Reklamacijski odbor sme povišati davčni predpis samo na pritožbo državnega zastopnika pri davčnem odboru. — F. 9131—7).

Tožba N. N., trgovca v N. zoper odločbo reklamacijskega odbora v Mariboru glede pridobitve in davka na poslovni promet. Tožbi se ugotovi in izpodbijana odločba razveljavi radi nedostatkov postopanja, v kolikor je naperjena zoper oceno čistega dohodka po reklamacijskem odboru in radi nezakonitosti, v kolikor je naperjena zoper oceno prometa po reklamacijskem odboru.

Razlogi: Tožitelj N., trgovec z lesom v N., je prijavil za odmero pridobitve in davka na leto 1930 pri davčni upravi v N., da je znašal brutto-dohodek Din 25.400—, režijski stroški (pasivne obresti) 20.000 Din in čisti dohodek 5400 Din ter poslovnemu davku zavezani promet v tuzemstvu 435.500 dinarjev.

Davčna uprava je predlagala čisti dobiček z 39.000 Din, in sicer
104 vagoni rezanega lesa
à 400 Din 41.600 Din
25 vagonov tesanega lesa
à 300 Din 7.500 „
dobava 3009 škoričev tvrdki N 1.200 „
skupaj . 50.300 Din
manj obresti 11.300 „

čisti dobiček 39.000 Din
promet pa je predlagala v znesku 995.650 dinarjev, od katerega odpade znesek 88 tisoč dnarjev na promet v inozemstvu.

Davčni odbor je ocenil čisti dohodek na 31.200 Din, ker dela davčni zavezanec s tujim kapitalom in je bil večkrat primoran od tujih konkurentov kupiti les, da zadovolji svoje odjemalce, promet pa po predlogu z zneskom 995.650 Din manj 88.000 dinarjev = 907.650 Din.

Proti tožadnemu obvestilu davčne uprave v N. z dne 21. maja 1930, št. 24/31, o predpisu osnovne pridobitve in znesku Din 3120 in davka na poslovni promet v neplačanem ostanku 4721 Din je tožitelj

podal pritožbo na zapisnik pri davčni upravi v N. dne 25. julija 1930. V pritožbi je navajal, da je ocenitev čistega dohodka pri vagonu rezanega lesa à Din 400— in pri vagonu tesanega lesa à Din 300— mnogo previsoka z ozirom na dejstvo, da mora od prevoza lesa iz N. v Celje plačati visoke cestnine in da tesanega in rezanega lesa ne izdeluje sam, nego da kupuje od lesnih trgovcev. Primerna bi bila zato ocenitev čistega dohodka pri rezanem lesu na Din 300— za vagon, pri tesanem pa na Din 200—.

Zoper sklep davčnega odbora o ocenitvi tožiteljevega čistega dohodka na 31.200 Din mesto na predlagani znesek 39.000 Din se je pritožil tudi državni zastopnik pri davčnem odboru. V pritožbi je navajal, da razlogi davčnega odbora niso zadostna utemeljitev za znižanje predloga davčne uprave glede čistega dohodka v letu 1929, ker se po čl. 54, točke 4, zakona o neposrednih davkih samo one obresti dolgov odštejejo od brutto dohodka, ki obremenjujejo obrat lesne trgovine. Davčni zavezanec je sicer glasom potrdil denarnih zavodov dokazal, da je v letu 1929 plačal na pasivnih obrestih 52.019 Din, vendar je davčna uprava priznala kot odbitek, ki odpade na obrat lesne trgovine, samo znesek 11.300 Din in to radi razlogov, ker je davčni zavezanec v zadnjih letih precejšnje vsote investiral za nakup nepremičnin in za ureditev nove trgovine.

Tej pritožbi državnega zastopnika je reklamacijski odbor v Mariboru z odlokom z dne 3. marca 1931, št. 835/1619 ugodil, ker je bil reklamacijski odbor mnenja, da je davčni zavezanec v letu 1929 prodal najmanj 180 vagonov rezanega lesa in 30 vagonov tesanega lesa ter da je imel prometa v tuzemstvu 1.000.000 Din, v inozemstvu pa 620.000 Din. Radi tega in z ozirom na dejstvo, da davčni zavezanec za resničnost svojih prijav ni predložil nikakih dokazil, se je v smislu čl. 57 zakona o neposrednih davkih in čl. 10 zakona o davku na poslovni promet določila osnova za davek na poslovni promet na 1.000.000 dinarjev in za pridobitno na 70.900 Din.

Pritožbo tožitelja je reklamacijski odbor z odlokom z dne 3. februarja 1931, št. 836/1621 zavrnil iz razlogov odločbe reklamacijskega odbora z dne 3. marca 1931 na pritožbo državnega zastopnika proti prenikli odmeri pridobitne za leto 1930 od pritožnikov lesne trgovine.

Zoper ti odločbi, ki sta bili tožitelju dostavljeni dne 4. maja 1931, je le-ta dne 2. junija 1931 vložil na upravno sodišče tožbo, v kateri izpodbija postopanje tožnega oblastva kot nezakonito in pomanjkljivo in predlaga, da se razveljavi iz naslednjih razlogov:

1. Davčni odbor je ugotovil čisti dohodek po svobodnem prepričanju v smislu čl. 57 zak. o neposrednih davkih, na podlagi gradiva, ki mu ga je zbralo davčno oblastvo. Na to svobodno oceno je bil tudi vezan reklamacijski odbor, razen, ako bi bil pozneje, to je po izvršeni oceni po davčnem odboru, dobil novega gradiva, na čigar podlagi bi bil prišel do prepričanja, da je davčni odbor dohodek prenikzo ocenil. Takih podatkov pa reklamacijski odbor ni imel, ker se opira izpodbijana odločba zgolj na mnenje reklamacijskega odbora. Pa tudi v primeru, da je bilo reklamacijskemu odboru novo gradivo na razpolago, ni imel pravice do svobodne ocene, nego bi bil moral akt vrniti davčnemu odboru v ponovno oceno, ali pa tožitelju sporočiti vsaj utemeljene pomisleke ter mu na ta način dati priliko, da se izjavi, odnosno predloži potrebna dokazila. Reklamacijski odbor tudi ni imel nobene podlage, da bi odbitek obresti po čl. 59, točka 4, zak. o neposrednih davkih, ki jih je upošteval davčni odbor z zneskom 19.100 dinarjev, upošteval z drugim zneskom.

2. Do zvišbe po davčnem odboru ocenjenega prometa v tuzemstvu od 907.650 dinarjev na 1.000.000 Din, odnosno prometa v inozemstvu od 88.000 Din na 620.000 Din, reklamacijski odbor ni bil upravičen, ker ni bilo nikake pritožbe niti od strani tožitelja, niti od strani državnega zastopnika, vsled česar je postala ocenitev poslovnega prometa po davčnem odboru pravomočna. Vsekakor pa bi bil moral reklamacijski odbor akt vrniti davčnemu odboru v ponovno oceno, ali tožitelju vsaj sporočiti utemeljene pomisleke.

Upravno sodišče je o tožbi naslednje razmotrivalo:

K točki 1.

V predležem slučaju je toženo oblastvo ocenilo čisti dohodek tožeče stranke

Tudi pekovski obrtniki za skupne zbornice

Težak položaj pekov

Gospodarska kriza je zajela tudi pekovsko stroko. Zlasti je prišlo pekovsko obrtništvo v stisko, ko mu je bila odrejena določena cena kruha. Res je, da nekatera redka večja podjetja še zmagujejo položaj, ker so finančno bolje fundirana ter se poleg peke kruha pečajo tudi s prodajo keksov itd., odnosno pečejo v velikih količinah, kar jim poceni režiyo; toda velika večina srednjih in malih pekov, osobito na deželi, je danes v obupnem položaju. Insolvente so na dnevnem redu. V Dravski banovini je položaj še težji, ker oblastva kljub višjim transportnim stroškom za moko in višjim režijskim stroškom pekov ne dovoljujejo niti teh cen, kakor jih imajo peki v Zagrebu ali Beogradu. Tam je na primer beli kruh po 4-50 Din kg, v Dravski banovini pa po 4-40 Din kg.

S sedanjim težkim položajem sta se pečala dva velika zbora pekov. V Celju se je obični zbor Zadruge pekov za celjski okoliš in Savinjsko dolino vršil prošlo nedeljo ob številni udeležbi pod predsedstvom g. Kirbiša ter ob navzočnosti predstavnikov obrtne oblasti, delegatov Zbornice za TOI g. Golčarja in dr. Pretnarja ter ostalih pekovskih organizacij. Enako številno obiskani zbor so imeli v sredo v Mariboru peki mariborskega okoliša. Temu zboru je predsedoval načelnik g. Horvat, navzoča pa sta bila tudi zastopnik oblasti in delegat Zbornice za TOI g. Jakob Zadravec, ki je poročal o naporih Zbornice za TOI, da bi oblast ustregla pravičnim zahtevam pekovskih obrtnikov.

Na obeh zborih je bilo ugotovljeno, da pekovsko društvo pri sedanjih krušnih cenah ne more več vzdržati, kar dokazuje dejstvo, da propadajo pekarnice druga za drugo. Pekovskemu obrtništvu Dravske banovine se kljub težji davčni in socialni obremenitvi, višjim režijskim stroškom in dražji ceni moke, kakor jo plačujejo peki v drugih pokrajinah, ne dovoljujejo enake cene kruha kakor drugod, temveč se jim določajo celo nižje.

Sprejeta je bila resolucija, naj se zaslúži pri kalkulaciji in določanju cen tudi Zbornica za TOI in pekovska organizacija, kar se sedaj žal ni zgodilo, dasi novi in stari obrtni zakon to izrecno predpisujeta. Glede vprašanja zbornice sta oba zbora zavzela soglasno stališče, da ima ostati zbornica skupna za trgovino, obrt in industrijo z avtonomnim obrtnim odsekom.

Ponudbe, povpraševanja

Za izvoznike stavbnega lesa. Tvrdka Dott. M. M. Justell, studio industriale, Trieste, Via S. Nicolo 9-II., potrebuje stalno stavbni les za konstrukcije in ga želi uvažati. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

Alisek

useh vrst eno- in večbarvne
lugografika

Ljubljana, So. Petra nasip 23

Dobava-prodaja

Dobave. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 29. januarja t. l. ponudbe glede dobave napisnih tablic. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija državne železarnice Vreš sprejema do 3. februarja t. l. ponudbe glede dobave strojev, žičnih pletenin in dinamozice; do 10. februarja t. l. pa glede dobave 400 kub. metrov bukovih drv. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 4. februarja t. l. ponudbe glede dobave 20 komadov ležajev, 1 sesalne košare, 5000 kg tračnikov in 15 komadov žag; do 18. februarja t. l. pa glede dobave 46.000 kg pšenične moke. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede dobave 200 komadov varnostnih tablic. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 11. februarja t. l. ponudbe glede dobave izolirnega traku, laka, kabelske mase. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 18. februarja t. l. ponudbe glede dobave električnega materiala. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa restavracije na postaji Ustipračji-Goraždi se bo vršila potom ofertne licitacije dne 16. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 27. januarja t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov stekel za bencinske svetiljke ter glede dobave 25 plošč črne pločevine. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 8. februarja t. l. ponudbe glede

Čitajte in razširjajte

»TRGOVSKI LIST«!

v smislu čl. 57 zak. o neposrednih davkih po svojem svobodnem prepričanju, pri čemer pa iz zakona nedvomno izhaja, da so besede svobodno prepričanje istovetne z besedami svobodni preudarek.

V stvarih, v katerih in v kolikor so upravna oblastva upravičena odločati po svobodnem preudarku, pa tožba na upravno sodišče v smislu čl. 19, t. 3, zak. o državnem svetu in upravnih sodiščih ni dopustna in jo mora sodišče zavrniti z odlokom po čl. 24, točka 1, zakona o državnem svetu in upravnih sodiščih.

Pač pa je tožba tudi v teh stvarih dopustna, v kolikor upravno oblastvo v svojem aktu pri ugotavljanju konkretnih podatkov, na podlagi katerih se po svobodnem preudarku odloča, ni pravilno uporabilo zakona ali zakonite uredbe in v kolikor se v postopku, ki se je vršil, niso upoštevali predpisi postopka, kajti svobodni preudarek v smislu zakona je samo svoboda oblastva, da na podlagi zakonitega in brez bistvene nedostatkosti ugotovljenega stanja stvari izbere izmed raznih možnosti primerno rešitev.

Tožitelj mora torej v teh stvarih v svoji tožbi uveljavljati, da toženo oblastvo sploh ni bilo upravičeno postopati po čl. 57 zak. o neposrednih davkih ali da se je sicer zgodila kakšna nezakonitost ali da je postopanje toženega oblastva bistveno nedostojno.

Tožitelj v svoji tožbi navaja bistveno nedostojnost predvsem v tem, da reklamacijski odbor ni ugotovil nobenih konkretnih činjenic, na katerih bi temeljila njegova ocenitev čistega dohodka.

V tem oziru je treba pripomniti sledeče: Po čl. 57. zakona o neposrednih davkih ocenjata davčni odbor in reklamacijski odbor čisti dohodek na podlagi prijave, predstavnosti in knjig, ki jih davčni zavezanec predloži, nadalje na podlagi predloga davčnega oblastva in od njega predloženih podatkov na vložnem kapitalu, po konkretnih činjenicah in po lokalnih in splošnih prilikah.

Po čl. 108. navedenega zakona, je davčno oblastvo dolžno, da zbere vse potrebne podatke za davčne obvezance, kateri niso vložili prijave, da zbere, dopolni, popravi in preizkusi podatke v predloženih prijavah.

Po čl. 111 navedenega zakona sestavlja davčno oblastvo svoj predlog na podstavi podatkov iz prijave in na podlagi podatkov, katere je samo zbralo.

Po čl. 120 navedenega zakona mora davčni odbor vestno reševati vsak predmet, mora tudi zasliševati priče in izvedence, zahtevati od davčnega zavezanca pojasnila in odrediti pregled trgovskih knjig, če davčni zavezanec na to pristane.

Iz vseh teh določil jasno izhaja, da mora davčni oziroma reklamacijski odbor izvršiti svojo oceno le na podlagi konkretnih činjenic, lokalnih in splošnih prilik, pri čemer pa mora seveda označiti, katere lokalne in splošne prilike je vzel za podlago svoje ocene.

Po čl. 122 mora davčni odbor svojo odločbo tudi obrazložiti. Obrazložitev pa ni mogoča, če niso ugotovljeni podatki, na podlagi katerih se je ocena izvršila.

V predmetnem primeru je reklamacijski odbor oceno izvršil, ne da bi se bili ugotovili katerikoli konkretni podatki, ki opravičujejo njegovo ocenitev. Zgolj sklicevanje na mnenje reklamacijskega odbora nikakor ne zadošča, nego morajo biti iz spisa razvidna stvarno utemeljena pojasnila in izjave dotičnih članov reklamacijskega od-

bora ali drugačne konkretne ugotovitve. V predležem primeru pa ni podano niti eno niti drugo, vsled česar je postopanje upravnega oblastva bistveno nedostojno.

Kar se pa tiče tožiteljevih izjav, bi moral reklamacijski odbor akt vrniti davčnemu odboru v ponovno razsojo ali vsaj tožitelju sporočiti utemeljene pomisleke, je pa treba pripomniti, da ima v smislu čl. 134 zadnjega odstavka reklamacijski odbor glede ocenjanja iste pravice kakor davčni odbor in da obvezno sporočanje pomislekov po davčnem oblastvu — kakor je to veljalo po prejšnjem zakonu o osebnih davkih — v zakonu o neposrednih davkih ni predvideno. Pač pa je upravno sodišče z ozirom na zgoraj navedena določila zakona o neposrednih davkih mnenja, da mora biti stvarna podstava ocene (konkretna činjenice itd.) razvidna iz upravnega spisa in da mora biti ta podstava, če že ne v potankostih, pa vsaj v glavnih obrisih navedena v določbi davčnega oblastva. To je potrebno zato, da more davčni zavezanec že na podlagi navedb v odločbi sami vložiti pravilno tožbo na upravno sodišče ali pa se vsaj napoti, da se posluži njemu po členu 133. odstavku 2. pristojne pravice do vpogledanja upravnih spisov zaradi pravilne sestavitve tožbe na upravno sodišče.

Ker v predmetnem primeru izpodbijana odločba teh podatkov nima, odnosno le-teh tudi v upravnem spisu ni, je postopanje upravnega oblastva tudi v tem pogledu bistveno nedostojno, radi česar se mora tožbi ugoditi in upravni akt v tem oziru razveljaviti radi nedostatkosti.

K točki 2.

Upravno sodišče se sicer ne more priključiti naziranju toženega oblastva, da sklep davčnega odbora glede prometa še ni bil pravomočen, ker je tožitelj v svoji, pri davčni upravi v Konjicah na zapisnik podani pritožbi izrecno navedel, da se pritožuje proti obvestilu davčne uprave z dne 21. maja 1930, št. 24/30, ki pa zadeva ne le pridobnino, nego tudi davek na poslovni promet. Iz omenjenega zapisnika, kjer res stoji, da se pritožuje tožitelj zoper plačilni nalog z dne 21. maja 1930, št. 24/30, ki se nanaša i na pridobnino i na poslovni davek, je namreč razvidno, da je navedel tožitelj zgolj okolnosti, ki vplivajo na višino čistega dohodka in da ni omenil prometa niti z eno besedo. Iz zapisniške izjave torej ne izvira, da bi bil tožitelj zadovoljen glede predpisa davka na poslovni promet, vsled česar je ni mogoče smatrati za pritožbo tudi zoper odmero osnovnega davka.

Nastane vprašanje, ali je po pravomočnosti odmere spremenitev sklepa davčnega odbora glede prometa po reklamacijskem odboru dopustna. V tem pogledu je upravno sodišče naslednje prevdarjalo:

Finančna oblastva ne razsojajo zgolj o strankinih pravicah in dolžnostih, nego so obenem dolžna, varovati interes njihovi upravi zaupanih poslov. Zato so upravičena, da že izvršene odmere popravijo, ako se naknadno izkaže, da se je davek na škodo finančnega erarja nepravilno odmeril, bodisi radi napačne uporabe zakona, bodisi, ker se niso upoštevale bistvene oblike postopka, bodisi, da so se naknadno pojavile nove činjenice, ki upravičujejo višjo odmero. Ta pravica finančnih oblastev, ki temelji na davčni vrhovnosti države, je zgolj časovno omejena po določilih o zastaranju odmerne pravice finančnih organov. Po določilu čl. 153. zakona o neposrednih davkih, ki se pa mora radi ne-

dostajajočega tozadevnega določila v zakonu o davku na poslovni promet analogno uporabljati tudi pri odmeri davka na poslovni promet (glej sedaj tozadevno izrečno določilo § 6., odstavek 5. in § 7., odstavek 2. zakona o skupnem davku na poslovni promet z dne 12. julija 1930), zastara pravica države do odmere v petih letih od dne 1. januarja onega leta, v katerem je davčna obveznost nastala.

Rešiti je še vprašanje, če gre ta načelna pravica do poprave, odnosno ponovitve že izvršene odmere tudi reklamacijskemu odboru. V zakonih o neposrednih davkih in davku na poslovni promet ni izrecnega določila o tem. Vendar se mora iz določila, da ugotavljajo davčni odbori le davčno osnovo in da jim je zato treba predloga davčne uprave, posebno pa iz določila čl. 135. zakona o neposrednih davkih, da reklamacijski odbor ocenja pritožbe, sklepati, da davčni odnosno reklamacijski odbori te pravice nimajo. Oni postopajo le, če je vložena pritožba davčnega zavezanca ali državnega zastopnika pri davčnem odboru in če jim je na razpolago tozadeven predlog davčnega oblastva. V predležem primeru pa vsega tega ni, ker zoper odmero davka na poslovni promet ni vložil pritožbe niti tožitelj, niti državni zastopnik pri davčnem odboru, vsled česar tudi ni bilo nobenega predloga davčnega oblastva glede spremenitve po davčnem odboru ugotovljene davčne osnove za davek na poslovni promet.

Upravno sodišče je moralo torej točki tudi v tem pogledu ugoditi in izpodbijani upravni akt razveljaviti radi nezakonitosti.

Gospodarski program Rumunije

Spričo svetovne gospodarske krize se zateka Rumunija k relativni primitivnosti svoje gospodarske strukture, piše J. H. Lazar. Kakor je dejal ministrski predsednik Jorga, hoče Rumunija opustiti predvojne gospodarske pojme in se hoče povrniti k lastni preteklosti. Ta preteklost je pa ona agrarno-patriarhalne države klasičnega tipa, in s tem je označena tudi Jorgova izjava kot revolucija od bodočnosti v preteklost, povratek s poti industrializacije, ki je bila tako težko zgrajena. Da je temu tako, nam kaže nadaljnji Jorgov govor, ki na prvem mestu in s posebnim poudarkom govori o zaščiti kmečkega stanu, o dvigu in racionalizaciji poljedelstva. Rumunija se ima zahvaliti delu rumunskega kmeta, da je mogla doslej premagati nevarnosti mednarodne krize brez padca lejevega tečaja. Razbremenitev močno zadolženega rumunskega kmeta s konvertiranjem agrarnih dolgov, posebni zakoni za opogumitev in reorganizacijo poljedelstva naj bodo izraz priznanja tega dejstva, dalje naj bo to tudi izraz spoznanja, da mora nadaljnje nazadovanje poljedelstva, nadaljnje obubožanje rumunskega kmeta brezpogojno imeti za posledico njegov pogin in s tem tudi pogin eksistenčnega temelja rumunskega gospodarstva.

Naloga sedanje vlade je, da izvede to revolucijo v gospodarsko preteklost Rumunije, da hodi nazaj pot k primatu kmečkega stavu. Smisel te naloge se da izraziti v enem stavku: Dvig agrarne produkcije, zmanjšanje industrijske produkcije. Torej vsekakor manj industrije oziroma

oprostitev življenjsko važnih industrij od umetno privzgojenih podjetij, pri čemer naj življenja zmožne industrije dobijo vsakršno državno podporo (opravičenost do izdajanja obligacij, monopoliziranje, koncesioniranje). K temu projektu gospodarske sanacije je postavila Jorgova vlada finančni program najradikalnejšega varčevanja. Rumunski proračun za tekoče leto ne predvideva nič več kot petindvajset milijard lejev izdatkov, od katerih gre sedem milijard za odplačevanje javnih državnih dolgov, štirinajst milijard za osebne izdatke in ostanek za stvarne izdatke. Seveda je poleg tega »rednega« proračuna postavljen tudi še »izredni proračun«, ki so mu naprtli vse stare državne dolgove in ki predvideva za njih likvidacijo osnove »amortizacijske blagajne«, a bo že izvedba »rednega« proračuna mogoča le s posebnimi žrtvami zasebnega gospodarstva in uradniškega stanu.

Vse kaže, da kralj s tem radikalnim vladnim programom soglaša in se pridružuje stremljenju ministrskega predsednika Jorga in finančnega ministra Argetoiana, ki je povzročitelj in zagovornik vsega tega sanacijskega in varčevalnega programa. Ti trije so si naredili veliko nalogo: Nalogo gospodarskega prenovljenja Rumunije.

Vpisala se je nastopna firma:

Sedež: Konjice.
Besedilo: Alpha, industrija čevljev, družba z omejeno zavezo v Konjicah, ali nemško: Alpha, Schuhindustrie, Gesellschaft mit beschränkter Haftung in Konjice.

Družbena pogodba sklenila se je v obliki notarskega zapisa dne 5. januarja leta 1932.

Glasom odstavka 4. je namen družbe ali predmet njenega podjetja tovarniško izdelovanje čevljev za dom in drugih vrst čevljev ter drugega v to svrhu spadatajočega blaga, trgovina s takimi izdelki, udeležba na podjetjih take in enake vrste in pridobivanje takih podjetij.

Glasom § 1. družbene pogodbe je družba ustanovljena na nedoločen čas.

Osnovna glavnica znaša 375.000 Din ter je ista v celoti plačana v gotovini. Poslovodje so:

Laurich Alfred, industrijalec v Konjicah; Tatscher Nikolaus, trgovec v Konjicah in Wagner Fritz, prokurist trdke L. Laurich v Konjicah.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 13. januarja 1932.
Firm. 2-32 — Rg C II 64-2.

Iržna poročila

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 22. januarja je bilo pripeljanih 95 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 60—90, 3—4 mesece stari kom. 150—200, 5—7 mesecev stari kom. 350—400, 8—10 mesecev stari 450—500, 1 leto 700—1100, 1 kg žive teže 6—7, 1 kg mrtve teže 8-50—9-50 dinarjev. — Prodanih je bilo 42 svinj.

Motvoz Grosuplje
domač slovenski izdelek -- Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani

SLOVENIA TRANSPORT
Železniško-carinsko,
špedicijsko in transportno podjetje
Ljubljana, Miklošičeva 21
Špedicija
Ocarinjenje
Tarifni biro
MEDNARODNI TRANSPORTI
PREVOZI — PRESELITVE
Telefon 27-18

Trgovci in industriji!
Trgovski list
se priporoča za
inseriranje!

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Jvan Jelačin
Ljubljana
Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in ručninske vode.
Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!